

[Holger Larsen.]

de beløb til vedligeholdelse, der er inkluderet i huslejen, som for mange af disse lejligheder er urimelig høj. De ejendomme, der her er tale om, er opført før 1890. Hele deres indretning er af særlig uheldig karakter som f. eks. de i visse københavnske kvarterer forekommende korridorejendomme eller ejendomme, bygget tæt op ad hinanden, uden lysafstand, så at der ruger vedvarende mørke i adskillige af de rum, der bebos.

Hvis der i baghus- og sidehuslejligheder skal være adgang til forhøjelse af lejen, ville det måske være rimeligt — og denne tanke stiller jeg til rådighed for boligministeren — at kæde dette sammen med en ændring af boligtilsynslovens § 12, den, der giver boligtilsynet mulighed for at pålægge ejeren istandsættelse af lejlighederne. Denne paragraf er i dag uden praktisk betydning, da tilsynet ikke har nogen magtmidler og derfor ingen mulighed har for at gennemtvinge den vedligeholdelse og istandsættelse, som det pålægger ejerne af denne gamle boligmasse.

Adgangen til forhøjelse af lejen i disse ejendomme gives jo udelukkende til dækning af vedligeholdelsesudgiften og ikke i forbindelse med en udligningsfond, idet de fritages for at udrede udligningsafgift. Derfor synes jeg, det ville være rimeligt, om adgangen til lejeforhøjelse gives i tilknytning til en ændring af boligtilsynsloven.

Udligningsafgiften skal ellers svares af alle faste ejendomme — der er kun ganske få undtagelser — og provenuet er tænkt anvendt til dækning af de udgifter, som staten får i forbindelse med nedbringelse af lejen i nybyggeriet.

Den promille, der er tænkt opkrævet af ejendommens vurdering til ejendomsskyld, efter at fradrag er foretaget, skulle svare til, at staten tager halvdelen af den forhøjelse, boligministerens forslag giver adgang til.

Jeg er tilfreds med, at lovforslaget ikke beregner udligningsafgiften alene af udlejningsejendomme, men tager alle ejendomme med, selvom fradragene på de 20 kr. pr. m² vurderet areal og de 20 000 og 30 000 kr.s fradrag i vurderingssummen bevirker, at kun få landbrugsejendomme og villa-

ejendomme kommer til at svare udligningsafgift.

Jeg kunne godt have tænkt mig, at landbrugsejendommene var kommet til at bære en noget større part af de 100 mill. kr., som provenuet af udligningsafgiften regnes at komme op på i 1960, end de 9 mill. kr., de skal svare efter den opstilling, der findes i bemærkningerne til lovforslaget. Jeg ved godt, at det var et argument i det udvalg, som behandlede spørgsmålet om udligning, at nybyggeriet er landbruget uvedkommende, og at landbruget derfor, hvis man nåede frem til en udligningsafgift, ikke skulle svare noget dertil. Jeg vil gerne heroverfor gøre opmærksom på, at en stor del af det behov, der er for nybyggeri i visse kommuner, meget ofte skyldes tilflyttere, der er blevet overflødiggjort ude i landbrugserhvervet, og som — selvom adgangen til at søge lejlighed i de pågældende kommuner er begrænset, idet man har den regel, at først efter 2 års ophold i en kommune kan man få lejlighed — dog er flyttet dertil i stort tal, har købt havehus, boet i kældere og under dårlige forhold, indtil de har kunnet få ret til en lejlighed. Der er derved opstået et sådant pres, at man af hensyn til disse mennesker er nødt til at fortsætte med et dyrt byggeri. Som følge deraf vil det kun være rimeligt, når man nu skal tage fat på problemet og søge at få huslejen bragt ned i de dyre lejligheder ved hjælp af penge, som skal komme ind gennem en afgift på den ældre boligmasse, at landbrugserhvervet også er med til at betale.

Villaejerne vil tilsammen komme til at svare det samme beløb som alle landbrugsejendomme; men de fleste ejere af mindre ejendomme vil blive fritaget på grund af det fradrag, der gives tilladelse til.

Da den maksimale lejeforhøjelse efter boligministerens forslag først opnås i 1960, er det meningen indtil da at opkræve en udligningsafgift, der svarer til halvdelen af den til enhver tid hjemlede huslejeforhøjelse.

Det samlede provenu af afgiften anslås til 620 mill. kr., modsvarende en merudgift til nedbringelse af lejen i nybyggeriet på 540 mill. kr. Det er dog ikke meningen, at finansministeren skal indkassere et over-